

Література:

1. Банківський потенціал економіки України: моногр. / за ред. д.е.н., проф. Б.Л. Луціва. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – 448 с.
2. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (деPOSITИТНИХ) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затверджена постановою Правління НБУ від 27.12.2007 р. № 481 [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
4. Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.10.2007 р. № 911-р.

УДК 675

Фаріон А.І.,

к.е.н., старший викладач кафедри обліку
в державному секторі економіки та сфері послуг
Тернопільський національний економічний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТЕХНОЛОГІЙ

У багатьох виданнях, присвячених комп'ютерним технологіям, наводиться крилатий вислів одного із засновників корпорації і голови ради директорів корпорації Майкрософт Білла Гейтса: «Як ви збираєте, організуєте і використовуєте інформацію, визначає, переможете ви чи програєте».

З розвитком міжнародних відносин, модернізаційного процесу в державному секторі економіки вимагає застосування новітніх способів, методів і прийомів обробки облікової інформації. Магістральний напрям подальшого розвитку у державному секторі економіки є застосування сучасних технічних засобів, автоматизації бухгалтерського обліку та здійснення контролю за ефективністю використання облікової інформації.

Застосування інформаційних технологій та введення в практику нових технологій обліку вносить зміни в організацію бухгалтерського обліку.

Проблемами дослідження щодо вдосконалення автоматизації бухгалтерського обліку в державному секторі економіки займаються ряд вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як : Н.Т. Белуха, М.Р. Лучко, Ф.Ф. Бутинець, С. В. Свірко, Н.Г. Чумаченко, С.В. Івахненко, В.Т. Палий.

Одним із основних напрямків модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі є застосування інформаційних технологій при реформуванні управління державними фінансами і запровадження електронного документообігу між казначейством та розпорядниками бюджетних коштів. Подальший розвиток бухгалтерського обліку пов'язаний з інтеграцією всіх підсистем і видів обліку в єдину інформаційну систему на

основі новітніх комп'ютерно-інформаційних технологій. Бухгалтерський облік доходів і видатків суб'єктів державного сектору економіки є одним із найскладніших об'єктів обліку, для розробки його комп'ютерної моделі доцільно застосувати системний підхід.

Організація забезпечення технології облікового процесу включає декілька складових, як то: інформаційне, методичне, технічне (у тому числі програмне) забезпечення [1]. Вказані позиції мають причинно-наслідковий зв'язок: так, через застосування методичного забезпечення - нормативних актів та положень внутрішньої регламентації з бухгалтерського обліку - видозмінюється облікова інформація, яка і виступає у своїй сукупності інформаційним забезпечення технології облікового процесу; в свою чергу програмне забезпечення, яке складає основу автоматизованої обробки інформації в бухгалтерському обліку, побудовано на методичному забезпеченні і за його участі облікова інформація набуває необхідного формату. Отже, методичне та програмне забезпечення відіграють перетворювальну роль по відношенню до інформаційного забезпечення, а тому посідають чільне місце в підсистемі забезпечення технології облікового процесу .

Враховуючі характер, якого в результаті модернізації набуває система бухгалтерського обліку в секторі загального державного управління, в розробці його комп'ютерної моделі доцільно застосувати системний підхід. Системний підхід передбачає пізнання законів побудови, поведінки об'єкта дослідження, взаємодії його елементів на всіх рівнях структурної ієрархії, взаємозв'язків між її рівнями, забезпечення цілісності та функціонування об'єкту, а тому поєднує, з одного боку, внутрішні складові проблеми удосконалення обліку, а з другого – підпорядковує облікові рішення системі управління державним сектором економіки [2, с.116].

Система бухгалтерського обліку є досить складною внаслідок ієрархічності внутрішньої будови та розвинутих взаємозв'язків між елементами. Така складність приводить до необхідності використання такого поняття як „чорний ящик”, тобто у загальному випадку систему бухгалтерського обліку СЗДУ (рис. 1) розглядається як перетворювач входів на виходи: $Y = RX$, де R – символічне позначення сукупності перетворень множини входів на множини виходів.

На вході в систему бухгалтерського обліку СЗДУ ($X_1, X_2 \dots X_n$) надходить інформація щодо об'єктів обліку, а на виході системи – узагальнена інформація про стан цих облікових об'єктів ($Y_1, Y_2 \dots Y_m$).

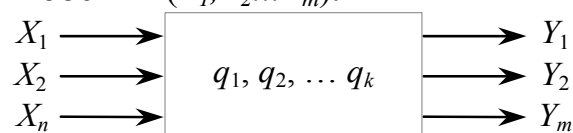

Рис.1 Графічна схема системи бухгалтерського обліку СЗДУ

Якщо стан входів, виходів і параметрів системи зафіксовані в деякий момент часу t , то можна записати три вектори, які характеризують систему:

вектор станів входів $X_t = (x_1, x_2 \dots x_n)t$;

вектор станів виходів $Y_t = (y_1, y_2 \dots y_m)t$;

вектор внутрішніх станів $S_t = (s_1, s_2 \dots s_k)t$.

Бухгалтерський облік як система забезпечує інформацію у безперервному ланцюгу подвійного запису фактів господарської діяльності на рахунках, а метод подвійного запису створює замкнутий контур інформаційних зв'язків у системі рахунків обліку, що чітко окреслює його межі.

Література:

1. Свірко С.В. Організація забезпечення бухгалтерського обліку // Проблеми формування ринкової економіки. Збірник наукових праць. Вип.10. – К.:КНЕУ, 2002. - С.266-275

2. Осмятченко В.О. Бухгалтерський облік в умовах застосування інформаційних технологій: монографія. – К.: КНЕУ, 2010. – 263 с.

УДК 657.6

Хорунжак Н.М.,

к.е.н., доцент кафедри обліку

в державному секторі економіки та сфері послуг,

Тернопільський національний економічний університет

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗА ВИТРАТАМИ НА НАДАННЯ ПОСЛУГ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

За умов хронічного дефіциту коштів бюджетні установи змушені орієнтуватися на пошук внутрішніх резервів зниження витрат на надання послуг. У цьому контексті важливо не просто прагнути до зниження рівня витрат, а мати економічно обґрунтовані підстави їх встановлення на певному рівні. Відповідно, важливим в процесі здійснення контролю за витратами має бути застосування відповідного аналітичного інструментарію. Організаційні засади контролю за витратами в бюджетних установах, на відміну від контролю за цільовим використанням фінансового забезпечення, на сьогоднішній день розвинені недостатньо. Пояснюється це внутрішніми чинниками, а саме орієнтацією обліку на складання фінансової звітності, недостатньою увагою до питань оптимізації використання ресурсів на мікрорівні і складністю розробки моделі контролю. Окрім того, значні відмінності в якісних характеристиках послуг і різноманіття їх видів не дозволяють використовувати стандартизовані й уніфіковані під усі бюджетні установи моделі контролю за витратами. З огляду на це, щодо кожного суб'єкта бюджетної сфери прийнятними будуть власні, специфічні моделі контролю, які враховують галузеві особливості та характеристики послуг, що надаються. Сучасні методи здійснення контролю можуть базуватися на використанні інформаційних технологій, а тому можливе використання кількох підходів його проведення. Доцільною є схема внутрішнього контролю за витратами, зображена на рис.1.

Використання різних методів контролю за витратами [4, 8-11; 5, 27], в тому числі автоматизованого, а також контролю одних і тих самих витрат, що здійснюється різними відповідальними особами через технологічні особливості